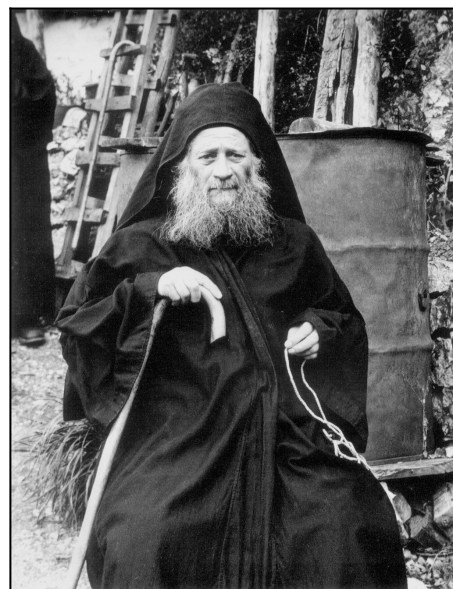

Josef HESYCHASTA - Šestý dopis

Poslouchej mě ještě jednou (...) Nikdy nehledej to, co je spravedlivé, protože pak budeš sám nespravedlivý. Naopak se nauč snášet všechna pokušení statečně, nehledě na to, která z nich ti Pán přivodí. Bez výmluv říkej „Odpusť mi“ a i když budeš bez viny, čiň pokání, jako bys vinu měl. Čiň tak z přesvědčení; ne vnějškově přiznávat vinu pro svou chválu, zatímco vnitřně budeš odsuzovat.

Během soužení nehledej lidskou útěchu, aby tě mohl utěšit sám Bůh.

Most, který musíme všichni překročit, spočívá v tom, že lidem odpustíme jejich přestoupení. Pokud jim neodpustíš, zničíš most, který bys měl přejít. Buď tedy ostatním dobrým vzorem a příkladem skrze své dobré a Bohu milé skutky a nechtěj každého porazit svými slovy (...)

Píšeš o hněvu v pošetilem srdci. Hněv je sám o sobě přirozený. Jako má tělo nervy, duše má hněv. Každý by ho měl používat proti démonům, heretikům a každému, kdo nás odvádí od Boží stezky. Když se však rozhněváš na své bratry nebo se vztekáš a ničíš dílo svých rukou, věz, že trpíš ješitností a zneužíváš svůj duševní nerv. Z této vášně budeš vysvobozen skrze lásku ke všem lidem a skrze opravdové lidství.

Když tedy hněv přijde, zavři pevně svá ústa a nemluv s tím, kdo tě bezdůvodně proklíná, hanobí, tupí či jakkoli trápí. Potom se ti bude tento had kroutit kolem srdce, vystoupá k hrdlu a (pokud mu nedovolíš vyjít ven) zardousí se a udusí. Když se to bude několikrát opakovat, hněv zeslabí a pak zmizí úplně.

Protože byl člověk stvořený jako rozumná a jemná bytost, je mnohem lépe napravován láskou a jemností než hněvem a tvrdostí. I já jsem po velkých a důkladných zkouškách přišel na to, že s dobrotou a láskou můžeš upokojit mnohé. A pokud má někdo dobré záměry, můžeš ho rychle podrobit a stát se Božím andělem.

Takže tobě a každému bych řekl toto: nenapravujte jedny druhé hněvem, ale pouze pokorou a upřímnou láskou, neboť jedno pokušení nelze vypudit jiným pokušením. Když před sebou uvidíš hněv, zapomeň na chvíli na napravování. Až uvidíš, že tě hněv přešel, nastal klid a tvá schopnost rozlišování funguje řádně, potom můžeš prospěšně hovořit.

Ještě nikdy jsem neviděl, že by byl někdo napraven hněvem, ale vždycky pouze láskou. Potom bude dokonce přinášet oběti. Takto bys měl tedy jednat. Vezmi si například sám sebe: jakým způsobem

dojdeš klidu – skrze proklínání, nebo skrze lásku?

Cožpak neobdivuješ slova světce z Apofthegmat: „*Rozhněvaný a vznětlivý člověk nevejde do království Božího, i kdyby křísil mrtvé!*“?

Říkáš, že si vážíš mých slov. Pokud tomu tak opravdu je, vyzkoušej mou radu a zaškrť vášeň, když tě přijde rdousit. Znovu a znovu v sobě drž hada pod zámkem a ihned najdeš cestu k radosti a vítězství. Potom začnou rázem působit i mé modlitby za tebe. A jakmile bude matka poražena, celý dav dcer, zrozených z hněvu, bude přemožen, neboť hlavními vášněmi, které rodí všechny další vášně, jsou hněv a touha.

Potlač proto hněv celou svou mocí pokaždé, když je vyvolán, a příště už bude slabší. Neustále na něho útoč, a jakmile ho uvidíš povstávat, uřízni mu hlavu. Potom brzo rozkvete vyrovnanost, ovoce trpělivosti. A následně dojdeš pokoje a milosti a po nich všech dalších dobrých věcí.

Touha – žádostivý aspekt duše – je druhou matkou, jež svrhává jezdce (tzn. nús, Ex 15, 1). Když je na všechno uplatňována zdrženlivost a v těle nenarůstá tuk, nebude ani přebytku krve. A potom nemůže tělo svrhnout člověka, ale bude s ním jenom bojovat.

Takže odolávej odrážením myšlenek. Nedovol myšlenkám vstoupit, ale zažeh je modlitbou. Bojuj statečně, nikoli mdle, a vášně okamžitě ochabnou. Takto dáš rozkvést květině čistoty a cudnosti, čímž se tvá duše bude radovat nevýslovnou radostí a buď si jist, že od nynějška je pro tebe připraveno místo odpočinku. A tímto způsobem ochromíš ničemnost této vášně spolu s ničemností všech jejích dcer.

Pracovní překlad z knihy Monastic Wisdom. The Letters of Elder Joseph the Hesychast (St. Anthony's Greek Orthodox Monastery, Florence 1998, s. 60–63) – Jan Křipač.

Zdroj: jankripac.wixsite.com

Autor: Josef Hesychasta